

MC-Kontollisten. – meget vigtig!

Denne kontrolliste er lavet så du kan øve dig inden prøven på en rigtig mc. Der skal ikke medbringes værktøj til prøven, men du skal vise du har et solidt kendskab til motorcyklens indretning og fejlmuligheder. Kontrollisten dækker rigeligt til selv de mest emsige mc-betjente stråler som sole.

I. Styretøjet; Styr og forgaffel.

Loven: Let, sikker og hurtig styring.

Der må ikke være slør i styremekanismen. Det kan forekomme i kronrørsløjet, gliderør, foraksel og forhjulslejerne.

Håndtag og styr: (billede 1)

Forklar om lovkrav: Styret skal være mindst 55 cm bredt og må ikke sidde mere end 30 cm over sædet og ikke under sædehøjde. Når styret er drejet helt i bund skal være plads til hænderne. Håndtag skal sidde godt fast. Styret må ikke ha' været bukket da det kan knække af metaltræthed.

Kontrol: Drej styret til begge sider og se om der er plads til hænderne og ryk godt i gummihåndtagene.

Kuglelejer i kronrør: (billede 2)

Forklar om lovkrav. Der må ikke forekomme slør i styremekanismen. Lejerne i kronrøret skal være korrekt spændte så der ikke er slør. Det mærkes især ved at forgafflen vakler når der bremses.

Kontrol: (billede 3) Skub mc'ens forhjul op mod en fast genstand, f.eks. en mur. Slør mærkes som et klik i gafflen når man trækker den ind mod muren. Er der ikke en fast genstand kan du stå med front mod mc'en med forhjulet mellem benene og rykke hårdt fremad i styret ind mod dig selv. Der må da ikke mærkes slør.

Forgaffel:

Forklar om lovkrav: Forgafflen skal være helt tilspændt.

Forgafflen skal være sammenspændt i øverste og nederste samlestykke/gaffelbro. Der er mindst 4 bolte der skal være helt tilspændte. Hvis forgafflen ikke er sammenspændt vil den vride sig ved kraftig opbremsning og under kraftig nedlægning, især ved høj fart i motorvejskurver = Wobling i forhjulet. (Det slingre)

Kontrol: (billede 4) Stå foran mc'en som før, men klem hårdt om hjulet med knæene mens du drejer styret fra side til side. Gafflen må ikke vakle eller vrides under din vridning af styret.

Billede 1; Bredde og håndtag

Billede 2; Hvor?

Billede 3; skub!

Billede 4; træk hårdt ind mod dig selv derefter vrid hjulet i gafflen.

Forgaflens gliderør: (billede 5)

Lovkrav: Gaflden skal være veldæmpet. Den nederste del af forgaflden bevæger sig op og ned i takt med vejens ujævnheder. I forgaflden er der olie der trykkes gennem nogle ventiler ved bevægelse. Olien dæmper bevægelsen.

Kontrol: Med mc'en på det store centralstøtteben sætter du dig på hug foran mc'en og rykker frem og tilbage gliderørerne. Der må da ikke mærkes slør. Har mc'en ikke et centralstøtteben kan du bruge sidestøttefoden, men pas på du ikke river den omkuld.

Forgaflden må heller ikke udskiftes med en længere som f. eks. en chopper. Styringen bliver ændret og en styrefølsom cykel kan pludselig blive meget styretræg og svær at dreje med. Det er efterløbet der har betydning for selvopretningen.

Foraksel: (billede 6)

Fortæl om lovkrav: Forakslen skal sidde fast og kan være sikret med en sikrings-split eller en eller flere låsebolte.

Kontrol: Ryk i akslen og fortæl den skal sidde fast! Find sikringsbolte eller splitten og forklar.

II. Bærende dele; Hjul:

Forklar om lovkrav: Samtlige eger skal være i hjulet og de skal være stramme. Hjulet må kun slå 1 mm til siden.

Kontrol: Drej hjulet rundt og sætter en skruetrækker eller finger ud for fælgens kant. Se om der mangler eger eller de er bukkede. Støbte fælg kan revne efter sammenstød eller tæres ved vinterkørsel.

Kuglelejer:

Lovkrav: Der må ikke være slør i lejerne. Det forekommer på ældre nedslidte mc'er.

Kontrol: (billede 7) Tag fat i øverste kant på hjulet ud for gliderøret og ryk fra side til side. Hold evt. igen på forgaflden så du kan rykke til. Der må ikke mærkes slør.

Dæk:

Lovkrav: Der skal mindst være 1 mm slidbane og dæktryk efter instruktionsbogen. Dækket må ikke være beskadiget på siderne og ikke mørnet af sol og fugt. Mange dæk må kun køre en vej rundt så mønsteret slynger vandet væk og vævningen passer til bremsning eller acceleration. Der er så en pil på siden.

Billede 5;
gliderør.

Billede 6; her
2 sikringsbolte

Billede 7; ryk fra side til
side og hold fast i gaflden

Kontrol: (billede 8) Forklar om kravet til slidbanen og farligheden i beskadigelser på siderne. Find slidgrænseindikatoren ud for mærket "TWI". Se efter en pil på siden. Dæktrykket står ofte på siden af kædeskærmen, men ikke på siden af dækket da det kun er maks-trykket dækket kan tåle.

Billede 8; TWI

Stellet:

Lovkrav: Stellet må ikke være skævt efter f.eks. et styrt. Det er uhyre svært at se, men det kan mærkes ved usikker styring til kun den ene side, så cyklen styrer lettere til den ene side end den anden.

Kontrol: Læg et bræt fra forhjul til baghjul. Brættet skal rører hele siden af dækket.

Affjedring og støddæmpere:

Lovkrav: Fjedre og dæmpere skal være i orden så hjulene ikke hopper hen over vejen.

Kontrol: (billede 9) Stig op på cyklen, tag forbremseren og pres hurtigt og hårdt forgafelen helt i bund. Slip, og gaffelen skal falde til ro med det samme. Den må ikke hoppe videre. Se efter ned af gaffelen om den lækker olie. Støddæmpere bag: (billede 10) Hop i sædet så du presser støddæmperne helt sammen og slip, se om mc'en hopper videre efter du har sluppet. Se efter på ydersiden af dæmperne om de lækker olie.

Billede 9; Tryk til!

Kæden: (billede 11)

Lovkrav: Kæden skal være korrekt spændt, ikke for slap og ikke for spændt da den kan knække. En slap kæde kan køre ved siden af tandhjulet så den blokerer baghjulet. Spillerum normalt 2-4 cm.

Billede 10; hop i sædet!

Kontrol: Løft op i kæden på midten og se spillerum. Forklar om baghjulsblokade.

Billede 11; Kædens spillerum 2-4 cm

III. Bremserne:

Loven: Hurtig, sikker og virksom bremsning.

Lovkrav: Der skal være to uafhængige systemer, altså forbremse for sig og bagbremse for sig. Evt. integralsystem med to kredse. Bremselængden fra 30 km/t: Højest 7m med begge bremser, 9m med forbremsen og 11 m med bagbremsen.

Forbremsen: Start ved styret og arbejd dig ned til hjulet.

Hovedbremsecylindren:

På styret sidder hovedbremsecylindren og væskebeholderen.

Lovkrav: Væsken skal være over minimum for at undgå systemet suger luft. Luft gør bremsen helt blød med det samme.

Kontrol: (billede 12) Se efter bremsevæske i det lille øje eller ved stregen rundt om beholderen. Der skal være væske op over minimumsmærket. Hvis der mangler væske er der måske en utæthed eller bremseklodserne er nedslidte. Når klodserne bliver tyndere må stemplet bag ved klodserne bevæge sig længere ud, her bliver der så mere plads, så væskestanden i beholderen synker. Slidte klodser giver derfor lav stand.

Billede 12; væskestand

Bremsegrebet: (billede 13)

Lovkrav: Mindst 1 cm frigang før bremsen bremser. Mindre frigang betyder at bremseklodserne måske hænger så bremsen løber varm. Længste vandring mod styret før der bremses: $\frac{2}{3}$ fra yderstilling på skivebremsemodeller og kun $\frac{1}{2}$ på ældre med tromlebremser.

Billede 13; frigang og vandring på grebet.

Kontrol: Træk bremsehåndtaget ind mod styret. Forklar om frigang og største vandring før den bremser. Der skal da være fast modstand og håndtaget må ikke synke selvom du holder det inde i længere tid.

Bremseslangen:

Lovkrav: Alle samlinger skal være helt tætte og slangen ikke med revner og uoriginale knæk.

Kontrol: (billede 14) Følg slangen ned til hjulet, se efter utætheder ved banjoboltene der skruer slangen fast til hovedcylinderen og kaliberen ved hjulet. Se efter revner hvis slangen har været i klemme. Den skal sidde i de bøjler der forhindre den klemmes.

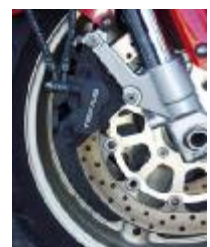

Billede 14; følg slangen.

Bremseskiven: (billede 15)

Lovkrav: Der må ikke være dybe slidridser i bremseskiven. Hvis der er ridser kan det skyldes at bremseklodserne er nedslidte. Der må ikke bores ekstra huller i skiven udover de originale fra fabrikken. Hullerne dræner vand sammen med rillerne i klodserne. Ældre mc'er uden huller tøver ofte lidt i virkningen, når de bliver våde på skiven. Vandet virker som olie.

Kontrol: Se efter slidridser og forklar om hullerne. På nogle bremseskiver er slidgrænsen stemplet ind, ofte på siden.

Billede 15; huller i skiven

Bremseklodserne: (billede 16)

Lovkrav: Bremseklodserne må ikke være helt nedslidte. Klodser på mc'er er meget tyndere end på biler. Nye klodser er ofte kun 4-5 mm og slidgrænsen er ofte 0,5-1 mm.

Kontrol: Se forfra langs skiven om der nok belægning tilbage på bremseklodserne. Forklar om slidgrænsen og peg ind på belægningerne.

Bagbremsen:

Start ved bremsepedalen og arbejd dig baglæns mod baghjulet.

Bremsepedalen: (billede 17)

Lovkrav: Pedalen skal ha' mindst 1 cm frigang for at bremsen ikke slæber og løber varm. Når pedalen er nedtrådt skal den have en bekvem højde for foden, ikke ned til lodret. Normalt 3-5 cm vandring.

Kontrol: Mærk med hånden om der er frigang og tryk så pedalen ned med foden. Forklar om frigang, vandring og højden af pedalen.

Trækstangen:

Hvis mc'en har tromlebremser bag på er pedalen forbundet til baghjulet med et kabel eller en trækstang. Er det en skivebremse kontrolleres denne som forbremsen med væske, slanger osv.

Lovkrav: Trækstangen må ikke være uoriginalt bukket eller tæret. Et kabel må ikke være knækket i flere af de tynde tråde. Samlinger skal være sikret med splitter eller en sikringsfjeder så stangen ikke falder af. Peg på stangen og forklar om splitter.

Bremsearmen: (billede 18)

Lovkrav: Bremsearmen på bremsetromlen må kun have en spids vinkel til trækstangen, evt. op til 90°. Vinklen må aldrig blive en stump vinkel, altså over 90°. Vinklen sikre at trækraften øges når bremsen trædes længere ned efter princippet; Kraft x arm.

Kontrol: Træd bremsen an og se efter vinklen.

Slidviseren:

Lovkrav: Bremsebakkerne inde i tromlen må ikke være nedslidte.

Kontrol: Træd på bremsen og se hvor meget bremsebakkerne er slidt, Hvis pilen peger på den venstre kant skal der nye

Billede 16; klodserne set fra indersiden.

Billede 17; bremsepedalens vandring?

Billede 18; Bremsearm, stang og slidviser

bremsebakker inde i bremsen. Nogle mc'er har en rille i akslen i stedet for en slid-pil.

IV. Lygter:

EN MC SKAL KØRE MED NÆRLYS HELE DAGEN.

Positionslys: (Parkeringslys, billede 19):

Lovkrav: Positionslýset skal som cykellygter kunne ses på 300 m afstand. Baglyset tændes samtidigt med samme krav.

Nummerpladen tændes også og skal kunne læses på 20 m.

Positionslýset skal tænde som det første lys. Det skal markere mc'en på en uoplyst vej. Brug: Ved parkering på en uoplyst vej.

Billede 19; ses 300 m væk

Kontrol: Drej tændingsnøglen over på *on* og sæt lyskontakten på første klik. Se efter lys foran, bagpå og på nummerpladen. Nummerpladelyset er også tændt og nummerpladen skal kunne læses 20m væk.

Nærlys:

Lovkrav: Skal lyse mindst 30m frem og må ikke blænde. Lyset skal være så kraftigt at man i mørke kan gå 30 m væk fra motorcyklen og læse de små bogstaver i en avis. Det må ikke blænde så der er 1 % fald på lyset (1 cm pr. 1 m). Brug: Ved alt kørsel, dag og nat!

Billede 20; 30 m og en avis

Kontrol: (billede 20, 21) Gå tæt på. forlygten så den lyser på dine bukser, gå nu 10 skridt væk og lyset skal nu være faldet 10 cm. Se om der kun er lys i lygtens øverste halvdel.

Fjernlys: (billede 22)

Lovkrav: Skal lyse mindst 100m frem. Lyset skal være så kraftigt at man i mørke kan læse de små bogstaver i en avis 100 m fra motorcyklen. Brug: Ved kørsel på en uoplyst vej, når der ikke er andre du kan blænde.

Billede 21; kun øverst!

Kontrol: Vip på lyskontakten, som ofte sidder på venstre side af styret, så der kommer fjernlys på. Den blå kontrollampe er nu tændt. Se om der er lys i hele forlygtens glas.

Bremselys: (billede 23)

Lovkrav: Tydeligt kraftigere end baglyset. Pæren er mindst 3½ gang så kraftigt som baglyset i watt-styrken.

Billede 22; hele lygten

Kontrol: Træd på fodbremsen og aktiver håndbremsen. Se om bremselyset virker.

Billede 23; 3,5 x baglyset

Reflekser:

Lovkrav: Der skal være en rød refleks bagpå, ofte indbygget i baglygteglasset. Reflekser skal bærer et E-mærke som styrthjelme og sikkerhedsseler.

Kontrol: Se efter og udpeg det lille mærke.

Blinklyset:

Lovkrav: Det skal blinke så kraftigt at det kan ses i solskin. Det skal blinke 60-120 blink pr. minut.

Kontrol: Tænd blinklyset til hver side og se at alle blinklygter lyser. Fortæl om lysstyrke og blink pr. minut.

Horn:

Lovkrav: En ens og klar tone – ikke Baa – Buu!

Kontrol: Tryk på hornet og forklar at det skal være en ens og klar tone.

Udstødningen:

Lovkrav: En MC må ikke unødigt forurene og støje. Udstødninger der larmer mere end den originale betyder at cyklen bliver indkaldt til syn. Udstødningen skal sidde fast.

Kontrol: Tænd motoren og sæt en sko op mod hullet i udstødningen. Se om der kommer røg ud andre steder. Skub til den med foden og se om den sidder fast.

V. Andre regler:

Brug af styrthjelm:

Lovkrav: Under 8 år behøver en passager ikke styrthjelm (Risiko for piskesmæld, så brug en flamingocykelhjelme) Fra 8 år til 15 år skal føreren tilse at passageren bruger hjelm. Fra 15 år og op er det passagerens eget ansvar. Føreren skal selvfølgelig altid bærer hjelm.

Belæsning:

Lovkrav: Du skal selvfølgelig læsse MC'en så du kan styre og bremse den forsvarligt i enhver situation. Der skal mindst være 25 % vægt på forhjulet. Passagerer skal altid sidde bag føreren og der skal være fodhvilere i rigtig højde så man ikke får benene i klemme i hjul og kæde.

Kørekortet: (billede 26)

Kat B – Bil, må køre Ellert og kabinescooter.

Kat A – lille, rækker kun til mc'er op til 34 hk.

Billede 24; Ses i solskin og 60-120 blink pr. min.

Billede 24; unødigt støj og røg er ulovligt!

Er din udstødning en øre-bæ? – Syn!

Billede 25; Stor MC over 34 hk, (Guzzi 1100)

Kat A – stor, dækker alle andre mc'er.
Sidevogn må køres på begge kørekort og 3-hjulede mc'er
ligeså. Det er en Ellert eller en kabinescooter som også må
føres med bilkørekort.

14 feb. 2004.

Søren Klausen, MCSKOLEN.DK og Teoriundervisning.dk

Billede 26;

Kat. A – lille eller kat. A – stor ?

Kategori	Motorcykel	Startdato	Udløbsdato
A	A	2004-02-14	2004-02-14
B	B	2004-02-14	2004-02-14
C	C	2004-02-14	2004-02-14
D	D	2004-02-14	2004-02-14